

**Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка
Факультет іноземної та слов'янської філології
Кафедра іноземних мов**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Прекан факультету іноземної та
слов'янської філології

Лариса КЛОЧКО

«31» серпня 2026 р.

**ПРОГРАМА
ПА2 КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ З
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

галузь знань **А Освіта**
спеціальність **А4 Середня освіта (Українська мова і література)**
освітньо-професійна програма
Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Мова навчання англійська

Погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземної та
слов'янської філології
«31» серпня 2026 р.

Голова

Наталія ГРОМОВА

Розробник: **Гуменюк І.Л.**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри іноземних мов.

Протокол № 1 від «31» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри

Марина ЧИКАЛОВА

1. Мета комплексного кваліфікаційного іспиту

Головним завданням проведення цього комплексного випробування є перевірка фахових знань і вмінь здобувачів за визначеними критеріями згідно з освітньо-професійною програмою Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова). Іспит відповідає меті ОПП: підготувати конкурентоспроможних фахівців зі спеціальності Середня освіта (Українська мова і література), які володіють знаннями з англійської мови та методики середньої освіти, мають сформоване критичне мислення й володіють принципами академічної доброчесності, здатні розв'язувати складні спеціалізовані завдання й практичні проблеми, здатні до самостійної педагогічної діяльності в закладах загальної середньої освіти.

Метою комплексного іспиту є виявлення рівня володіння відповідними компетентностями з курсу англійської мови та методики її навчання.

До складання комплексного кваліфікаційного іспиту з англійської мови та методики її навчання допускаються студенти, які виконали усі вимоги навчального плану та програм з курсу англійської мови та методики навчання.

Здобувачі вищої освіти мають обов'язково дотримуватися академічної доброчесності, що передбачає самостійне виконання студентами завдань іспиту в письмовій формі. Кваліфікаційний іспит з англійської мови та методики її навчання передбачає перевірку та оцінку наявності у студентів всебічно вдосконалених умінь та навичок різних видів іншомовної мовленнєвої діяльності для здійснення іншомовного спілкування; сформованості певного рівня комунікативної компетенції, яка реалізується за допомогою мовленнєвих умінь, розвинених на основі мовних, країнознавчих, лінгвокраїнознавчих знань та навичок мовлення; поглиблених знань про мову, культуру, історію, реалії та традиції англійськомовних країн; розуміння суті мовних явищ, іншої системи понять сприйняття дійсності; вміння здійснювати змістовний аналіз явищ рідної та англійської мов.

Завдання іспиту полягають також у перевірці й оцінці сформованих у студентів програмних результатів, визначених в освітньо-професійній програмі підготовки фахівців, зокрема:

2. Структура екзаменаційного білету

Екзаменаційний білет містить три питання:

1. Бесіда за темою.
2. Питання з методики навчання англійської мови.
3. Доповідь за темою магістерської роботи англійською мовою.

Перше питання спрямоване на визначення рівня розвитку вмінь усного підготовленого мовлення. Студентам пропонується висловити свою точку зору з певної проблеми та обґрунтувати її. При цьому об'єкт оцінювання складають такі параметри мовлення студентів, як змістовність, аргументованість, відповідність мовній системі та мовленнєвій нормі, стилістична адекватність, насиченість мовним матеріалом за програмою курсу навчання.

Друге питання з методики навчання англійської мови комплексного кваліфікаційного іспиту з англійської мови та методики її навчання спрямована на визначення рівня сформованості професійної компетентності вчителя англійської мови та рівня засвоєння теоретичних знань в результаті вивчення курсу методики.

Метою **третього завдання** є представлення студентом власної наукової магістерської роботи англійською мовою. Зазначене завдання передбачає висвітлення мети, основних завдань, об'єкта, предмета, теоретичного і практичного значення, а також основних результатів дослідження.

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Основними критеріями оцінювання відповідей виступають повнота змісту та правильність відповідей на питання, термінологічна коректність, ілюстративність і доказовість викладу, методична грамотність, здатність до обґрунтування методичних рішень.

Бали	Критерії
90-100	<p><i>Англійська мова:</i> Студент у повному обсязі викладає вивчений матеріал, дає правильні визначення понять, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтувати свої судження, застосувати знання практично, навести свої приклади, опрацював різні джерела інформації і творчо використав їх при відповіді, виявляє здатність до оригінальних рішень, та вміння аргументовано висловлювати свою точку зору, володіння в повному обсязі базовим лексичним словником, передбаченим програмою. Допускаються 1-2 граматичні та лексичні помилки.</p> <p><i>Методика навчання англійської мови:</i> наведені приклади є повністю правильними, завдання виконано методично грамотно. Завдання відповідають вимогам до їх оформлення, грамотні у мовному відношенні, включають усі необхідні компоненти. Відповідь повністю відповідає змісту питання. Усі основні проблеми визначено чітко. Фактичних помилок немає. Пояснення правильні і вичерпні. Основні проблеми повністю і ґрунтовно розкриті. Методична термінологія використовується коректно. Запас методичних термінів повний. Основні положення коректно проілюстровано. Високий рівень доказовості викладу матеріалу. Обґрунтована власна точка зору з проблем, що обговорюються.</p>

	Студент демонструє вміння не лише відтворювати вивчений матеріал, а й аналізувати його, даючи власну оцінку, аргументуючи власне висловлювання.
82-89	<p><i>Англійська мова:</i> Студент добре знає матеріал, дає визначення понять, може обґрунтувати свої судження, може систематизувати набуті знання, добирає переконливі аргументи на підтвердження власного судження, володіє матеріалом при вирішенні практичних завдань. Студент коректно висловлює свою точку зору, вживає правильно граматичні конструкції, демонструє викладення матеріалу без стилістичних огріхів та вміння висловити і граматично обґрунтувати свою точку зору, володіння в достатньому обсязі базовим лексичним словником, передбаченим програмою. Допускаються 2-3 граматичні та лексичні помилки.</p> <p><i>Методика навчання англійської мови:</i> наведені приклади є повністю правильними, завдання виконано методично грамотно, проте потребують певних уточнень. Не всі основні проблеми визначено чітко. Фактичних помилок немає, проте відповідь містить фактичні неточності. Пояснення загалом правильні, можливо, не точні. Основні проблеми розкриті недосить повно і ґрунтовно. Методична термінологія використовується в основному коректно. Невелика кількість термінологічних помилок не перешкоджає розумінню змісту викладеного. Основні положення загалом коректно проілюстровано. Виклад матеріалу загалом аргументований. Власна точка зору з проблем, що обговорюються, потребує обґрунтування та/або уточнення. Вибір власних методичних рішень обґрунтовується невпевнено та/або із припущенням помилок. Студент демонструє вміння не лише відтворювати вивчений матеріал, а й аналізувати його, даючи власну оцінку, аргументуючи власне висловлювання.</p>
74-81	<p><i>Англійська мова:</i> Студент добре знає матеріал, дає визначення понять, може обґрунтувати свої судження, може систематизувати набуті знання, добирає переконливі аргументи на підтвердження власного судження, володіє матеріалом при вирішенні практичних завдань. Демонструє вміння висловлювати власну точку зору, володіння в достатньому обсязі базовим лексичним словником, передбаченим програмою. Допускаються 3-4 граматичні та лексичні помилки.</p> <p><i>Методика навчання англійської мови:</i> Наведені приклади є правильними, завдання виконано методично грамотно, проте потребують певних уточнень. Відповідь загалом відповідає змісту питання. Не всі основні проблеми визначено чітко. Відповідь містить фактичні неточності, але незначні. Пояснення загалом правильні, але потребують уточнення. Методична термінологія використовується в основному коректно. Трапляється певна</p>

	<p>кількість термінологічних помилок, яка в загальному не впливає на розуміння змісту викладеного. Основні положення загалом коректно проілюстровано. Виклад матеріалу загалом аргументований. Власна точка зору з проблем, що обговорюються, потребує обґрунтування та/або уточнення. Вибір власних методичних рішень обґрунтовується невпевнено та/або із припущенням помилок. Студент демонструє вміння не лише відтворювати вивчений матеріал, а й аналізувати його, даючи власну оцінку, аргументуючи власне висловлювання.</p>
64-73	<p><i>Англійська мова:</i> викладення матеріалу не в повному обсязі, неглибоке володіння теоретичним та практичним матеріалом. Тема розкрита без використання активного та пасивного, лексичного та граматичного матеріалу. Студент висловлює особисте ставлення до проблеми поверхово. Допускаються 4-5 граматичних та лексичних помилок.</p> <p><i>Методика навчання англійської мови:</i> Відповідь містять значну кількість мовних помилок, не мають усіх необхідних компонентів. Відповідь не відповідає змісту питання. Основні проблеми не визначено. Відповідь містить суттєві фактичні помилки. Пояснення неправильні або відсутні. Основні проблеми повністю не розкриті. Методична термінологія майже не використовується або використовується із значною кількістю помилок. Ілюстративний матеріал відсутній або некоректний. Доказовість викладу матеріалу і самостійні міркування відсутні або судження некоректні. Матеріал викладається майже без аргументування методичних положень. Власної точки зору з проблем, що обговорюються, судження некоректні. Студент виявляє знання тільки основного програмового матеріалу, обмежено або з труднощами застосовує набуті знання лише у стандартних ситуаціях.</p>
60-63	<p><i>Англійська мова:</i> Студент оволодів лексичним і граматичним матеріалом на рівні нижче стандарту та не спроможний правильно використовувати граматичні явища; обмежено володіє тематичною лексикою; демонструє недостатньо сформовані вміння застосовувати набуті знання у нестандартних ситуаціях. У відповіді студент допускає значну кількість помилок, що ускладнюють розуміння. Мовлення недостатньо зв'язне, логічне та/або структуроване. Власна точка зору з проблем, що обговорюються погано аргументована або погано ілюстрована прикладами.</p> <p><i>Методика навчання англійської мови:</i> Лише частина прикладів є правильними (можуть потребувати уточнень). Інші приклади неправильні або відсутні. Завдання мають значні недоліки як у мовному відношенні, так і в оформленні, включають не всі необхідні компоненти. Відповідь лише частково відповідає змісту питання. Основні проблеми визначено нечітко. Є незначна кількість</p>

	<p>фактичних помилок. Пояснення в цілому правильні, але не точні. Основні проблеми розкриті лише частково і без належної глибини. Методична термінологія використовується із значною кількістю помилок. Запас методичних термінів дуже обмежений. Основні положення проілюстровано із значною кількістю помилок. Матеріал викладається із незначною кількістю аргументування методичних положень. Власна точка зору з проблем, що обговорюються, слаба або судження не зовсім коректні. Студент виявляє знання тільки основного програмового матеріалу, застосовує набуті знання лише у стандартних ситуаціях.</p>
35-59	<p><i>Англійська мова:</i> досить поверхове викладання матеріалу, неповне розкриття суті даного мовного явища. Студент знає матеріал без аргументації своїх висновків, без своїх прикладів і не завжди адекватно використовує знання у практичній частині. Допускається 5-6 мовних помилок.</p> <p><i>Методика навчання англійської мови:</i> приклади наведені невірно або відповідь відсутня. Завдання не відповідає вимогам до його оформлення, містить велику кількість мовних помилок, не має усіх необхідних компонентів або відсутні. Відповідь не відповідає змісту питання. Основні проблеми не визначено. Відповідь містить суттєві фактичні помилки. Методична термінологія майже не використовується або використовується із значною кількістю помилок. Ілюстративний матеріал відсутній або некоректний. Доказовість викладу матеріалу і самостійні міркування відсутні або судження некоректні. Матеріал викладається майже без аргументування методичних положень. Власної точки зору з проблем, що обговорюються, немає або судження некоректні. Студент виявляє знання тільки основного програмового матеріалу, обмежено або з труднощами застосовує набуті знання лише у стандартних ситуаціях.</p>
1-34	<p><i>Англійська мова:</i> студент слабо володіє матеріалом, відтворює лише основні положення, знає окремі фрагменти, що складають незначну частину матеріалу. Демонструє невміння висловити та аргументувати свою точку зору на запропоновану тему через недостатній словниковий запас. Допускається більш ніж 6 мовних помилок.</p> <p><i>Методика навчання англійської мови:</i> відповідь містить значну кількість мовних помилок, не відповідає змісту питання. Основні проблеми не визначено. Відповідь містить суттєві фактичні помилки. Пояснення відсутні. Основні проблеми не розкриті.</p>

	Методична термінологія не використовується. Ілюстративний матеріал відсутній. Доказовість викладу матеріалу і самостійні міркування, судження відсутні. Матеріал викладається без аргументування методичних положень. Студент не виявляє знання основного програмового матеріалу, не застосовує набуті знання у стандартних ситуаціях.
--	--

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4. Засоби діагностики результатів навчання

Комплексний кваліфікаційний іспит.

Виконання всіх завдань у межах освітнього компонента має здійснюватися відповідно до **принципів академічної доброчесності** та етичного **використання технологій штучного інтелекту** в освітньому процесі, задекларованих у Законі України «Про академічну доброчесність», Кодексі академічної доброчесності СумДПУ імені А.С. Макаренка, Положенні про систему забезпечення академічної доброчесності у освітньо-науковій діяльності СумДПУ імені А.С. Макаренка, Декларації про академічну доброчесність здобувача вищої освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

5. Програма іспиту

АНГЛІЙСЬКА МОВА

Лексичні теми

1. The System of Higher Education in the English-speaking countries.
2. Higher Education in Ukraine: Its Gains and Pains.
3. My Personal Learning Style and Strategies.
4. What Makes a Successful Learner.
5. The Multiple Intelligences Resource in Foreign Language Teaching.
6. Teaching styles.

7. Finding a Fit between Teaching and Learning Style.
8. My Tips for Establishing Rapport in the Classroom.
9. Class management is an important part of the teacher's responsibility.
10. The means to be used to make the studying process interesting and dynamic.
11. Cross-Cultural Communication through E-pals.
12. The Role of the Internet in Personal and Professional Development of a Foreign Language Teacher.
13. Information Technologies in Foreign Language Teaching.
14. The European Union. Pains and Gains of the European Community.
15. Economic Convergence in Today's World: Pluses and Minuses.
16. Globalization and Its Aspects.
17. Positive and Negative Effects of Globalization.
18. Global Europe and Minor Languages.
19. The Need for Overcoming National Stereotypes and Prejudices in Today's World.
20. Having Immigrated, Should One Stick to His Roots?
21. Roots and Results of Immigration.
22. What Is Culture?
23. Identity and Its Types. My Identity.
24. The Correlation of Ethnic and Social Identities in the Global World.
25. Language Identity in Ukraine: Any Problems?
26. Gender Identity. Gender Problems in Ukraine.
27. Basic Ukrainian Values in the Context of General Human Values.
28. Is it Necessary to Support Values in the Society? Who and How Should Do It?
29. Motivation and Values among Ukrainian and American / British Students.
30. Culture Shock and Ways to Overcome It.

Граматичний матеріал

1. Модальні дієслова (can, must, may, be, have, ought, should, shall, will, need, would, should, ought to, had better).
2. Еквіваленти модальних дієслів (have to, be to, to be allowed to do something, to be able to do something)
3. Інфінітив (форми інфінітиву; вживання частки to з інфінітивом; дієслова, що потребують інфінітиву).
4. Предикативні інфінітивні конструкції.
5. Герундій (форми герундія; дієслова, що потребують герундію).
6. Предикативні конструкції з герундієм.
7. Дієприкметник (форми дієприкметника).
8. Предикативні конструкції з дієприкметником.
9. Артиклі (види артиклів, особливості вживання артиклів з різними частинами мови).
10. Речення: структура речення, класифікація речень.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Питання:

1. Методика навчання іноземних мов як наука.
2. Зв'язок методики навчання іноземних мов з іншими науками.
3. Методи дослідження у методиці навчання іноземних мов.
4. Система навчання іноземних мов. Сучасні підходи до навчання іноземних мов.
5. Базисні категорії методики навчання іноземних мов.
6. Історія методів навчання іноземних мов. Усний метод Г. Пальмера і система навчання читання М. Уеста.
7. Критичний аналіз аудіо-лінгвального і аудіо-візуального методів навчання іноземних мов.
8. Інтенсивні методи навчання ІМіК. Охарактеризуйте основи методу Г. Китайгородської.
9. Технології навчання ІМіК.
10. Лінгвопсихологічна характеристика мовленнєвої діяльності та спілкування іноземною мовою. Іншомовні мовленнєві навички та вміння.
- 11 Система вправ для формування навичок та розвитку вмінь іншомовного мовлення.
12. Формування англомовної лінгвосоціокультурної компетентності в учнів середніх навчальних закладів.
13. Формування англомовної навчально-стратегічної компетентності в учнів середніх навчальних закладів.
14. Формування англомовної лексичної компетентності.
15. Формування англомовної граматичної компетентності.
16. Формування англомовної фонетичної компетентності.
17. Формування англомовної компетентності у техніці письма.
18. Формування англомовної компетентності у техніці читання.
19. Формування англомовної компетентності у писемному мовленні.
20. Формування англомовної компетентності в читанні.
21. Формування англомовної компетентності в аудіюванні.
22. Формування англомовної компетентності у монологічному мовленні.
23. Формування англомовної компетентності у діалогічному мовленні.
24. Контроль та оцінювання рівня сформованості англомовної комунікативної компетентності учнів. Тестовий контроль у навчанні іноземних мов.
25. Навчання англійської мови у молодшій школі.

26. Особливості навчання англійської мови на середньому та старшому ступенях. Навчання англійської мови учнів профільної школи.
27. Планування процесу навчання англійської мови у ЗЗСО. Модульне навчання.
28. Урок англійської мови: вимоги, типи та структура, планування. Аналіз уроку англійської мови.
29. Самостійна та позакласна робота з англійської мови у сучасній школі.
30. Аналіз підручника та навчально-методичного комплексу з англійської мови для ЗЗСО.

Рекомендовані джерела інформації

Англійська мова

Основні

1. Evans V., Dooley J. and Edwards L. Upstream C1 Advanced. Newbury: Express Publishing, 2019. 262 p.
2. Haines S., Stewart B. Cambridge English First Masterclass. Student's book with online practice. Oxford: Oxford University Press, 2015. 189 p.
3. Murphy R., Smalzer W. R., Chapple J. Grammar in use. Intermediate: self study reference and practice for students of English. Cambridge University Press, 2018. 374 p.
4. Балащенко Л. М., Подосиннікова Г. І. Global Issues: Глобальні проблеми : навч. посібн. для студ. старших курсів факультетів і відділень іноземних мов / За загальн. ред. Г. І. Подосиннікової. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. 216 с.
5. Балащенко Л. М. A New Face of Teaching = Нове обличчя навчання. Навчальний посібник для студентів 5 курсу факультету іноземних мов заочного відділення. Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2012. 144с. (англ. мовою).
6. Денісова Д.Д. Develop Your Taste for Listening (Juniors) = (Полюби аудіювання) (для студентів третього курсу) : навч. посіб. для самостійної роботи з аудіювання. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2017. 152 с.
7. Коробова Ю.В., Козлова В.В. Мистецтво бути вчителем [навч.-метод. посібник для студ. факульт. іноз. мов] (англ. мовою). Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2008. 132 с.
8. Уткіна Л.О., Особливець О.Ю., Євтушенко Т.В. English for Seniors. Term II (Англійська для студентів-старшокурсників): Навчальний посібник для студентів 4 курсу факультетів іноземних мов педагогічних ВНЗ (англ.

мовою). Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2008. 146 с.

Список літератури про академічну доброчесність:

1. Шинкарук, О. (2024). Дотримання норм академічної доброчесності у закладах вищої освіти США. *Humanitarian Studios: Pedagogics, Psychology, Philosophy*, 15(1), 75–81. https://nbuv.gov.ua/UJRN/hst_2024_15_1_11
2. Ніколаєва, С. Ю., Черниш, В. В., & Дьячкова, Я. О. (2024). Структура компетентності в академічній доброчесності здобувачів вищої освіти. *Іноземні мови*, (1), 3–11. http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2024_1_2
3. Бахрушин, В., & Ніколаєв, Є. (Ред.). (б. д.). Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Американські Ради з міжнародної освіти, Проект сприяння академічній доброчесності (SAIUP).
4. Про академічну доброчесність, № 4742-IX (Україна) (2025). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>
5. Шліхта, Н., & Шліхта, І. (2016). Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP). https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Academic_Writing_Course.pdf
6. Європейська Комісія, Генеральний директорат з питань досліджень та інновацій. (2026). Рекомендації щодо відповідального використання генеративного штучного інтелекту в дослідженнях (3-тє вид.). <https://library.knu.ua/wp-content/uploads/2026/07/rekomendacziyi-shhodo-vidpovidalnogo-vykorystannya-generatyvnogo-shtuchnogo-intelektu-v-doslidzhennyah.pdf>

Допоміжні

1. Cotton D., Falvey D., Kent S. *New Language Leader Upper-Intermediate. Coursebook.* – Pearson Longman, 2016. 184 p.
2. McCarthy M., O'Dell F. *English Vocabulary in Use. Upper-intermediate: vocabulary reference and practice.* Cambridge: Cambridge University Press, 2017. 280 p.
3. Vince M., Nature S. *Language Practice for Advanced : English grammar and vocabulary.* London: Macmillan Education, 2018. 344 p.
4. Безвін Ю. Г., Подосиннікова Г. І. *Controversial Issues: Forming Communicative Competence through Project Work = Суперечливі проблеми: формування комунікативної компетентності засобами проектної роботи:* [навч. посібн. для магістр. і студ. старших курсів класичних, педагогічних, лінгвістичних університетів] / Ю. Г. Безвін, Г. І. Подосиннікова / за ред. Г.І. Подосиннікової. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2017. 164 с.
5. Коробова Ю.В. Методичні рекомендації щодо організації навчання мовленнєвої адаптації майбутніх учителів англійської мови : для викладачів та студентів факультетів іноземних мов педагогічних інститутів та університетів /

Ю.В. Коробова. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2016. 59 с.

6. Голубкова Н.Л., Коваленко А.М., Свердленко О.А. Практикум з граматики англійської мови. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англ. мовою). Суми: ФОП Цьома, 2017. 160 с.

7. Балащенко Л. М. Learning and Teaching Styles. Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2007. 112 с.

Інформаційні ресурси

Навчальний портал	http://www.mygrammarlab.com/
Навчальний портал/відео подкасти	www.pearsonlongman.com/speakout
Інтерактивний словник	http://www.merriam-webster.com/dictionary/accept
Словник із інтерактивними завданнями	http://dictionary.reference.com/
Он-лайн пошук тлумачення слів та фраз	http://www.onelook.com/
Орфографічна гра	http://www.spellingbee.com/
Відео, аудіо та новини	www.bbc.com
Відео, аудіо та новини	www.cnn.com
Чат -спільнота	https://www.facebook.com/groups/HellolingoSharedTalk
Англійська для медіаграмотності	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:AH+Eng_M101+2020_T1
Writing Practice	https://www.coursera.org/learn/bits-writing-practice#modules

1. www.englishtips.org
2. www.ego4u.com
3. www.edufind.com
4. www.englishpage.com
5. grammar.ccc.comment.edu
6. <http://freerice.com/>
7. americanenglish.state.gov/
8. <http://www.englishclub.com/esl-lesson-plans/authentic.htm>
9. <http://www.eslmonkeys.com/student/storyroom/storyroom.htm>
10. www.manythings.org/reading

11. www.comenius.com/fables/index.tpl
12. www.sutton.lincs.sch.uk/pages/zone/story/start.html
13. whyfiles.org
14. www.umass.edu/aesop
15. www.smic.be/smic5022

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Основні

1. Методика навчання англійської мови: навчально-методичний посібник для студентів заочної форми навчання факультету іноземних мов / укладачі Гембарук Алла Степанівна, Холод Ірина Василівна. Умань: Алмі, 2019. 160 с.
2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник / Бігич О.Б. та ін. / за заг. ред. С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2013. 590 с.
3. Методика викладання англійської мови: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / уклад. Холод Ірина Василівна. Умань : Візаві, 2018. 165 с.
4. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред.. Н.М. Бібік. Київ: Літера ЛТД, 2019. 208 с.
5. Практикум з методики викладання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: навч. посібник / Бігич О.Б. та ін. / за ред. С.Ю.Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2016. 402 с.
6. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах : англ. мова, нім. мова, франц. мова, ісп. мова: навчальний посібник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за редакцією Ніколаєвої С. Ю. Ірпінь : Видавець Романенко Л. Л., 2016. 398 с.
7. Learning Teaching: The essential guide to English language teaching. Jim Scrivener. Oxford: Macmillan. 2001.

Допоміжна

1. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / науковий ред. С.Ю. Ніколаєва. К.: Ленвіт, 2003. 273 с.
2. Квасова О.Г. Основи тестування іншомовних навичок і вмінь: [навч. посібник]. К.: Ленвіт, 2009. 119 с.
3. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: курс лекцій (схеми та таблиці) / Бігич О.Б., та ін.; під кер.

С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2011. 344 с.

4. Методика навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти: підручник / Бігич О.Б. та ін. / під кер. С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2000. 319 с. Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М.). URL: https://drive.google.com/file/d/1Lvr1Juvpo3CMswCPptWQozxXDQpq_yH-/view?usp=sharing
5. Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Зимомря І.М., Мойсюк В.А, Трифан М.С., Унгурян І.К., Яковчук М.В.). Режим доступу: URL: <https://drive.google.com/file/d/1QtBRLiTcnKDCcA5JDu0CBL8crUo0DbNv/view?usp=sharing>
6. Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М., Мацькович М.Р., Глинюк Л.М., Браун Є.Л.).URL: <https://drive.google.com/file/d/197vT9KTM6SRSci04yqZY544t8LnIPnUI/view?usp=sharing>
7. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): навч. посібник. К: Ленвіт, 2008. 285 с.
8. Панова Л. С. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник / [Панова Л.С., Андрійко І. ., Тезікова С.В. та ін.]. К. : Вид.центр «Академія», 2010. 327 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/427509.pdf
9. Практикум з методики викладання англійської мови у закладах загальної середньої освіти: посібник для студентів. / Ніколаєва С.Ю. та ін.; під кер. С.Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2004. 298 с.
10. Практикум з методики викладання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти (на матеріалі англійської мови): посібник / Бігич О.Б., та ін.; під кер. С.Ю. Ніколаєвої та Г.С. Бадаянц. К. : Ленвіт, 2001. 296 с.
11. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний посібник. К.: Вид-во Ф.С.К., 2004. 192 с.
12. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: колективна монографія / С.Ю. Ніколаєва, Г.Е. Борецька, Н.В. Майер, О.М. Устименко, В.В. Черниш та ін. К.: Ленвіт, 2015. 444 с.
13. Arends R.I. Classroom Instruction and Management. Boston: McGraw-Hill,

1997. 307 p.

14. Bilborough K. Sustainability in ELT. Part of the Cambridge Papers in ELT series. Cambridge: Cambridge University Press & Assessment.

2022. URL: <https://assets.cambridgeenglish.org/events/sustainability-in-elt-white-paper-online.pdf> 20 p.

15. Brown H. D. Human Learning. Cognitive Variations in Language Learning. Personality Factors in Principles of Language Learning and Teaching. Longman. San Francisco State University. 2000. 344 p. URL: <https://bit.ly/4fz20cz>

16. Brown H. Douglas. Language assessment: Principles and classroom practices. White Plains, NY: Pearson Education, 2004. 324 p.

17. Brown H. Douglas. Principles of Language Learning and Teaching. 5th Edition. Pearson Education, 2006. 410 p.

18. Brown J. D. Testing in language programs: A comprehensive guide to English language assessment. New York: McGraw-Hill, 2005. 307 p.

19. Cedefop. Teachers and trainers in a changing world building up competences for inclusive, green and digitalised vocational education and training (VET) – Synthesis report, Publications Office of the European Union, 2022. 110 p. URL: <https://data.europa.eu/doi/10.2801/53769>

20. Common European Framework of References for Language Learning, Teaching, Assessment. Cambridge: Cambridge University Press, 2003. 260 p.

21. Council of Europe (European Centre for Modern Languages) (Ed). Transversal competences in language education, Background paper, Graz, Austria, 2021. 5 p.

22. Economou, A., SELFIEforTEACHERS. Designing and developing a self-reflection tool for teachers' digital competence. Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2023. 118 p. URL: [doi:10.2760/561258](https://doi.org/10.2760/561258).

23. European Commission: Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, Key competences for lifelong learning, Publications Office, 2019. 16 p. URL: <https://data.europa.eu/doi/10.2766/569540>

24. Education and Training Foundation. The minimum core for teacher training qualifications for the further education and skills sector, Education and Training Foundation, London, 2022. 46 p.

25. Insights into Remote Learning and Teaching. Teacher's Guide. 2023. 199 p. URL: <https://bit.ly/3zW0ZfL>

26. Giannikas C. N. Digital Pedagogy for Young Learners. Part of the Cambridge Papers in ELT series. Cambridge: Cambridge University Press, 2020. 24 p. URL: https://www.cambridge.org/gb/files/6316/0612/8264/CambridgePapersInELT_DigitalPedagogyYLLs_2020_ONLINE.PDF

27. Grima A. C., Candelier M., Castellotti V., de Pietro J.-F., Lőrincz I., Meißner F.-J., Molinié M., Noguerol A., Schröder-Sura A. FREPA: A Framework of

- reference for pluralistic approaches to languages and cultures – Competences and resources, Council of Europe (European Centre for Modern Languages), Graz, 2012. URL: www.ecml.at/carap
28. Krashen S.D. Principles and Practice in Second Language Acquisition. Hemel Hempstead: Prentice-Hall Int., 2004. 202 p.
29. Kubanyiova M. Creating a Safe Speaking Environment. Part of the Cambridge Papers in ELT series. Cambridge: Cambridge University Press. 2018. 21 p.
URL: [www.cambridge.org/gb/files/7215/7488/5502/CambridgePapersInELT_Safe_S peak ing_2018_ONLINE.pdf](http://www.cambridge.org/gb/files/7215/7488/5502/CambridgePapersInELT_Safe_Speak ing_2018_ONLINE.pdf)
30. Littlewood W. Communicative Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. 108 p.
31. Miller F. A., Katz J. H. The inclusion breakthrough: Unleashing the real power of diversity. San Francisco. Excerpt. CA: Berrett-Koehler, 2002. 34 p. URL: [https://www.bkconnection.com/static/The_Inclusion_Breakthrough_EXCERPT.pd f](https://www.bkconnection.com/static/The_Inclusion_Breakthrough_EXCERPT.pdf)
32. Moe E., Härmälä M., Kristmanson P. L., Pascoal J., Ramoniené M. CEFR-linked language descriptors for history/civics and mathematics, Council of Europe Publishing, Strasbourg, 2019.
URL: <https://www.ecml.at/Portals/1/documents/ECML-resources/Descriptors-EN.pdf?ver=2022-09-29-083516-860>
33. Ollivier Chr. Towards a socio-interactional approach to foster autonomy in language learners and users, Council of Europe (European Centre for Modern Languages), Graz, 2018, 61 p. URL: www.ecml.at/elang
34. Punie Y., Redecker C. European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu. Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017. 95 p. URL: doi: 10.2760/159770.
35. Recommendation of the Committee of Ministers to member States on the importance of plurilingual and intercultural education for democratic culture (Adopted by the Committee of Ministers on 2 February 2022 at the 1423rd meeting of the Ministers' Deputies), 2022. URL: <https://search.coe.int/cm?i=0900001680a563ca>
36. Richards J.C., Rogers T.S. Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge University Press, 1991. 170 p.
37. Sala A., Punie Y., Garkov V. and Cabrera Giraldez M. LifeComp: The European Framework for Personal, Social and Learning to Learn Key Competence. Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2020. 82 p. URL: doi:10.2760/302967.
38. Stern H.H. Fundamental Concepts of Language Teaching. Oxford University

Press, 2001. P. 9-97. URL: https://pendbastra.wordpress.com/wp-content/uploads/2015/05/fundamental-concepts-of-language-teaching_by-stern.pdf
39. Wallen N.E., Fraenkel J.R. Educational Research: a Guide to the Process. Mahah: Lawrence Erlbaum Associates, 2001. 548 p.
40. Williams M., Burden R. Psychology for Language Teachers: a Social Constructivist Approach. Cambridge: Cambridge University Press, 1997. 240 p.

Інформаційні ресурси

<https://mon.gov.ua/ua/tag/zagalna-serednya-osvita> – сайт Міністерства освіти та науки України: загальна середня освіта

<https://imzo.gov.ua/> – сайт Державної наукової установи “Інститут модернізації змісту освіти”

<https://uied.org.ua/> – сайт державної установи “Український інститут розвитку освіти”

<https://nus.org.ua/> – сайт Проєкту, створеного ГО "Смарт Освіта" у партнерстві з Міністерством освіти і науки України для комунікації реформи "Нова Українська Школа"

<https://ukraineiatefl.wixsite.com/iateflukraine> – асоціація вчителів англійської мови IATEFL (Українське відділення)

<https://www.iatefl.org/> – асоціація вчителів англійської мови IATEFL

<http://www.tesol-ukraine.com/> – сайт Асоціації викладачів англійської мови TESOL-Ukraine

<https://www.americanhousekyiv.org/> – сайт Американського дому (American House Kyiv) <http://www.britishcouncil.org.ua> – сайт Британської Ради в Україні <http://www.eun.org> – європейська шкільна мережа

<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898> – Державний стандарт базової середньої освіти: Постанова Кабінету міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 972 від 30.08.2022 <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages> – Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment - Companion Volume <https://www.ecml.at/> – Європейський центр сучасних мов при Раді European Centre for Modern Languages of the Council of Europe <https://www.coe.int/en/web/portfolio> – Європейський мовний портфель (European Language Portfolio (ELP))

<https://www.cambridge.org/gb/cambridgeenglish/better-learning-insights/pedagogy> – практичні результати педагогічних досліджень Cambridge papers in ELT <https://www.ecml.at/Resources/CouncilofEuroperecommendation/tabid/5570/Default.aspx> – рекомендації Ради Європи щодо важливості плюрилінгвальної та

інтеркультурної освіти для демократичної культури (Putting language education on the political agenda: A new Council of Europe Recommendation on the importance of plurilingual and intercultural education for democratic culture)

<http://fl.knlu.edu.ua> – сайт журналу «Іноземні мови» (Вид-во КНЛУ)

<http://visnyk-pedagogy.knlu.edu.ua/> – сайт журналу «Вісник КНЛУ»

<https://www.lllplatform.eu/media-library> – платформа Life Long Learning

[https://www.coe.int/en/web/reference-framework-of-competences-for-](https://www.coe.int/en/web/reference-framework-of-competences-for-democratic-culture/)

[democratic-culture/](https://www.coe.int/en/web/reference-framework-of-competences-for-democratic-culture/) – набір матеріалів для використання системами освіти з метою надання компетентностей, необхідних для вживання заходів для захисту та просування прав людини, ідей демократії та верховенства права, активних дій громадян, ефективно участі у культурі демократії та мирного співіснування та ін. в культурно різноманітних суспільствах.

<https://www.englishprofile.org/> – платформа English Profile глобальної дослідницької програми та зростаючої глобальної спільноти, що складається з дослідників, науковців, лінгвістів, викладачів, тестувальників, представників міністерств освіти та інших спеціалістів з мови.

<https://www.ecml.at/ECML-Programme/Programme2020->

[2023/CEFRCompanionVolumeimplementationtoolbox/4modes/tabid/5789/language/en-GB/Default.aspx](https://www.ecml.at/ECML-Programme/Programme2020-2023/CEFRCompanionVolumeimplementationtoolbox/4modes/tabid/5789/language/en-GB/Default.aspx) – модуль [CEFR Companion Volume implementation toolbox](https://www.ecml.at/ECML-Programme/Programme2020-2023/CEFRCompanionVolumeimplementationtoolbox/4modes/tabid/5789/language/en-GB/Default.aspx)

